

OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckning klarar europeiskt stresstest

Europeiska banktillsynskommittén (CEBS) ordnade i juni–juli tillsammans med Europeiska centralbanken, EU-kommissionen och de nationella tillsynsmyndigheterna ett EU-täckande stresstest i sammanlagt 91 banker. Testet täcker ca 65 % av den aggregerade balansräkningen för EU:s banksektor. Bankerna valdes bland de viktigaste bankerna i varje land och deltagarna skulle stå för minst 50 % av den aggregerade balansräkningen för den nationella banksektorn. I Finland svarade Finansinspektionen för genomförandet av testet i samarbete med Finlands Bank.

Av de finländska bankerna deltog OP-Pohjola-gruppen i stresstestet. Enligt internationella riktlinjer fokuseras testet på bankverksamheten och beaktar inte riskerna i försäkringsverksamheten. Denna begränsning motsvarar CEBS kompetensområde. Finansinspektionen genomförde testet i samarbete med OP-Pohjola genom att utnyttja normal tillsynsinformation.

Också Nordea Bank Finland som hör till Nordea Bank-koncernen och Sampo Bank som hör till Danske Bank-koncernen deltog i testet genom sina moderbolag. För dessa koncerner övervakas testet och publiceras resultaten i detalj av respektive moderbolags nationella tillsynsmyndigheter.

Totalt sett täcker EU:s stresstest ca 82 % av den finländska bankmarknaden mätt enligt balansräkningen.

I testet bedömdes hur bankernas kapitaltäckning klarar av att möta olika scenarier av ekonomisk tillväxt och finansiella chocker. De scenarier som användes har tagits fram av CEBS i samråd med Europeiska centralbanken och EU-kommissionen. Scenarierna beskriver extrem men möjlig omvärldsutveckling. Scenarierna får inte tolkas som prognoser.

Gemensamma scenarier för alla deltagare

I stresstestet antas tillväxten i euroområdet bli negativ 2010–2011 till följd av en global efterfrågechock (s.k. stressscenario, adverse scenario). Också finansmarknadsutvecklingen antas bli negativ, dvs. aktiekurserna antas sjunka och räntenivån stiga särskilt för korta räntor. Dessutom testades effekterna av en

marknadschock för räntenivån på europeiska statsobligationer på bankernas förluster på fordringar. Som jämförelseobjekt togs också ett alternativt scenario (s.k. referensscenario, benchmark scenario) med en gynnsammare omvärldsutveckling än stressscenariot fram i testet. Inte heller detta scenario får tolkas som en prognos.

På basis av scenarierna beräknade CEBS makroekonomiska nyckelvariabler ländervis för de europeiska staterna, med undantag av förändringar i fastighetspriserna, som grundade sig på myndigheternas bedömningar. I båda scenarierna fastställde CEBS också de viktigaste kapitalmarknadsantagandena, såsom utvecklingen i aktiekurserna och räntenivån. Samtliga banker som deltog i testet använde samma scenarier och omvärldsvariabler som fastställdes av CEBS. CEBS har sökt sörja för enhetliga premisser genom att ge noggranna beräkningsanvisningar (bl.a. om fastställandet av kreditriskparametrar).

I testet utvärderades scenariernas effekter på redovisningen av förluster i handelslagret (trading book) och den finansiella verksamheten (banking book) och utvecklingen av bankens kapitaltäckning. Den finansiella verksamheten omfattar bankens lånefordringar, kundfordringar och investeringar som innehas för handel. Vid bedömning av avkastningen på portföljerna över den period som fastställs i scenariot antogs att volymen av verksamheten inte ökar.

Marknadschocken för statsskulden avspeglades i ett scenario med negativ tillväxt och stigande allmän räntenivå 2010–2011. Dessutom antogs att marknadens syn på de europeiska staternas kreditvärdighet skulle försvagas, varvid ränteskillnaderna i relation till priset på den tyska statsskulden skulle öka. När ränteskillnaderna ökar sjunker marknadsvärdena på statsobligationer. CEBS fastställde marknadschockens effekt separat för varje stats obligationer. Till exempel för grekiska statens lån var antagandet en nedskrivningsförlust på 23,1 % på grund av ökad ränteskillnad (s.k. haircut). Alla använda parametrar finns på CEBS webbplats.

På basis av ränteskillnaderna mellan de enskilda staterna och portföljfördelningen i bankerna beräknades värderingsförluster på sådana fordringar på den offentliga sektorn som ingår i bankens handelslager, dvs. resultatförlust till verkligt värde.

Vidare antogs att de ökade kostnaderna för statens upplåning har negativ effekt också på den privata sektorns kreditvärdighet i respektive land (dvs. företags- och hushållsexponeringarna). Därför beräknades i testet, på basis av känsligheter som CEBS fastställt, även tilläggsförluster förorsakade av chocken på grund av nedskrivningar av fordringar på den privata sektorn i den finansiella verksamheten.

Vid bedömningen av stresstestresultaten lades de nedskrivningar som beräknats på grund av marknadschocken för statsskulden till förlusterna enligt stressscenariot för omvärldsutvecklingen.

I stresstestet ligger OP-Pohjolas kapitaltäckning alltfjämt betydligt över minimikravet

I OP-Pohjola redovisar bankverksamheten fortsatt positivt resultat i alla delar av testet och kapitaltäckningen enligt kreditinstitutslagen uppvisar stabil utveckling. Primärkapitalrelationen, Tier 1, ligger klart över det internationella minimikravet som i testet är 6,0 %. Dessutom ligger den totala kapitaltäckningsgraden i alla faser av testet klart över det lagstadgade minimikravet på 4,0 %.

I stressscenariot sjunker Tier 1-kapitaltäckningen till 12,5 % när de riskvägda fordringarna ökar på grund av försämrade kreditkvalitet. Med beaktande av effekten av marknadschocken för statslånen på nedskrivningarna på finansiella tillgångar sjunker gruppens Tier 1-kapitaltäckning till 12,3 %. Statsriskernas effekt är således rätt liten.

Bakom den stabila utvecklingen av OP-Pohjolas kapitaltäckning i stressscenariot ligger främst måttliga risker i värdepappersinvesteringar och positiv räntenettoutveckling vid stigande räntenivå. Värdepapper som innehas för handel utgör en relativt liten del av bankverksamhetens finansiella tillgångar. Trots antagandet om nolltillväxt börjar

gruppens räntenetto stiga på grund av den positiva effekten av den antagna uppgången i korta räntor.

Jämfört med utfallet för 2009 ökar nedskrivningarna (dvs. "kreditförlusterna") i bankportföljen betydligt 2010 och 2011 i båda scenarierna. Det beror på de ovanligt stora förlustantagandena i testet som särskilt i fråga om hushåll leder till klart högre nedskrivningar än året innan.

De värden som tillämpas i stresstesterna kan anses vara allvarliga förlustantaganden.

Till exempel 2009 svarade nedskrivningar av hushållsexponeringar för 0,1 % av exponeringarna medan de i stressscenariot under perioden 2010–2011 kumulativt låg på totalt 0,98 % och med beaktande av effekten av statslånschocken på 1,15 %.

Också finanskonglomerats kapitaltäckning är stark

CEBS stresstest har begränsats till bankverksamheten och de ovan nämnda resultaten har beräknats enligt samma kriterier som för de övriga europeiska bankkoncernerna. Därför har kapitaltäckningen enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat inte beräknats i testet eftersom den omfattar såväl bank- som försäkringsverksamheten.

OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat låg vid slutet av mars 2010 på 1,62, medan minimikravet enligt lagen är 1,0, och kapitalöverskottet jämfört med minimikapitalkravet var 2,3 miljarder euro. Med hänsyn till den starka kapitaltäckningen och det positiva resultatet i testet bedömer FI och OP-Pohjola att också finanskonglomeratets kapitaltäckning mycket väl klarar scenarierna enligt CEBS stresstest.

Bilaga 1. Centrala variabler för Finlands del i CEBS stresstestscenarier

	Finland	
Referensscenario (benchmark scenario)	2010	2011
BNP, årlig procentuell förändring	0,90 %	1,60 %
Arbetslöshet (% av arbetskraften vid årets slut)	10,20 %	9,90 %
Kort marknadsränta (3 mån. Euribor)	1,20 %	2,10 %
Lång marknadsränta (10 år)	3,50 %	3,90 %
Priser på kommersiella fastigheter, årlig procentuell förändring	0 %	0 %
Bostadspriser, årlig procentuell förändring	0 %	0 %
Stressscenario (adverse scenario), 31.12.2011	2010	2011
BNP, årlig procentuell förändring	-0,10 %	-0,60 %
Arbetslöshet (% av arbetskraften vid årets slut)	10,40 %	11,40 %
Kort marknadsränta (3 mån. Euribor)	2,10 %	3,30 %
Lång marknadsränta (10 år)	4,00 %	4,60 %
Priser på kommersiella fastigheter, årlig procentuell förändring	-10 %	-10 %
Bostadspriser, årlig procentuell förändring	-5 %	-5 %
Marknadschock för statslån i stressscenariot	2010	2011
Lång statslåneränta (5 år)	2,91 %	4,16 %

¹ inkl. ökad spread i relation till Tysklands statsskuld

Bilaga 2. Utvecklingen av OP-Pohjola-gruppens resultat och kapitaltäckning i stresstestet

Utfall 2009	
31.12.2009	miljoner euro
Tier 1 vid årets slut	5 227
Kapitalbas vid årets slut	5 227
Riskvägda tillgångar vid årets slut	41 480
Rörelseresultat före nedskrivningar av finansiella tillgångar	764
Nedskrivningar i bankportföljen	-180
Förluster i handelsportföljen	0
Nedskrivningar av företagsexponeringar ¹	0,70 %
Nedskrivningar av hushållsexponeringar ¹	0,07 %
Tier 1-kapitaltäckning vid årets slut	12,60 %
Resultat av scenarierna	
Scenarierna bygger på olika antaganden. Resultaten enligt referensscenariot publiceras som jämförelsegrund för stressscenariot. Scenarierna får till ingen del tolkas som prognoser.	
Referensscenario (benchmark scenario), 31.12.2011	miljoner euro
Beräknad Tier 1	5 616
Beräknad total kapitalbas	5 616
Beräknade riskvägda tillgångar	41 797
Beräknad Tier 1-kapitaltäckning	13,40 %
Stressscenario (adverse scenario), 31.12.2011	miljoner euro
Beräknad Tier 1	5 452
Beräknad total kapitalbas	5 452
Beräknade riskvägda tillgångar	43 758
Beräknat rörelseresultat före nedskrivningar av finansiella tillgångar ²	1 169
Beräknade nedskrivningar av den finansiella verksamheten ²	-782
Beräknade förluster i handelslagret ²	-36
Beräknade nedskrivningar av företagsexponeringar ^{1,2}	1,62 %
Beräknade nedskrivningar av hushållsexponeringar ^{1,2}	0,98 %
Beräknad Tier 1-kapitaltäckning vid årets slut	12,50 %
Statslånechockens effekter i stressscenariot, 31.12.2011 (stressscenario och statslånechock totalt)	miljoner euro
Ökning av nedskrivningar i den finansiella verksamheten ²	-97
Ökning av värderingsförlust på den offentliga sektorns exponeringar i handelslagret ²	-24
Beräknade nedskrivningar av företagsexponeringar ^{1,2}	1,78 %
Beräknade nedskrivningar av hushållsexponeringar ^{1,2}	1,15 %
Beräknad Tier 1-kapitaltäckning	12,30 %
Tillskottskapital som behövs vid utgången av 2011 för att uppnå en Tier 1-kapitaltäckning på 6 % efter effekterna av stressscenariot och statslånechocken	0

¹ Inklusive finansiella tillgångar som kan säljas, investeringar som hålls till förfall, lånefordringar och kundfordringar, % av fordringarna

² Kumulativt för 2010 och 2011

Bilaga 3. Fordringar på EEA30-ländernas offentliga sektor i OP-Pohjolas finansiella verksamhet och handelslager 31.3.2010 (miljoner euro)

	Bruttoexponeringar (efter avdrag för nedskrivningar)	varav i den finansiella verksamheten	varav i handelslagret	Nettoexponeringar (efter avdrag för nedskrivningar)
Österrike	0	0	0	0
Belgien	159	155	5	159
Bulgarien	0	0	0	0
Cypern	0	0	0	0
Republiken Tjeckien	0	0	0	0
Danmark	0	0	0	0
Estland	0	0	0	0
Finland	490	301	189	490
Frankrike	33	1	32	33
Tyskland	170	110	60	170
Grekland	21	0	21	21
Ungern	0	0	0	0
Island	0	0	0	0
Irland	41	41	0	41
Italien	7	0	7	7
Lettland	0	0	0	0
Liechtenstein	0	0	0	0
Litauen	0	0	0	0
Luxemburg	0	0	0	0
Malta	0	0	0	0
Nederländerna	2	0	2	2
Norge	0	0	0	0
Polen	0	0	0	0
Portugal	0	0	0	0
Rumänien	0	0	0	0
Slovakien	0	0	0	0
Slovenien	0	0	0	0
Spanien	0	0	0	0
Sverige	96	96	0	96
Storbritannien	0	0	0	0